

PERIÒDIC D'ARAN

Er aur blanc arribe ara Val

ER HEIRED E ES NHEUADES AVANCEN ER IUÈRN

AUÉ

noveme 2019

N. 57

VAL D'ARAN PHOTOS

autoescola
pallars

Aprovaràs ràpid, conduiràs segur!

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4
25530 (Lleida) · T:619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

www.autoescolapallars.com

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeg dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, Vielha)	973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, Vielha)	973 643 140
Dispensari Arties	973 642 847
Dispensari Bossòst	973 648 211
Dispensaris Les, Canejan, Bausen	973 648 229
Dispensari Salardú	973 645 818
Dispensari Arres	973 642 694
Dispensari Es Bordes	973 642 039

112

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (Vielha)	973 642 585
Farmàcia Català (Vielha)	973 642 346
Farmàcia Almansa (Bossòst)	973 648 219
Farmàcia Almansa (Les)	973 647 244
Farmàcia Palà (Baqueira)	973 644 462
Farmaciola Palà (Arties)	973 644 346
Farmaciola Català (Salardú)	973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (Vielha)	973 357 285
Pompiers d'Aran	973 640 080
Guàrdia Civil (Vielha)	973 640 005
Polícia Nacional (Les):	973 648 014
Centre d'allaus d'Aran:	http://lauegi.conselharan.org/

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aué@segre.com

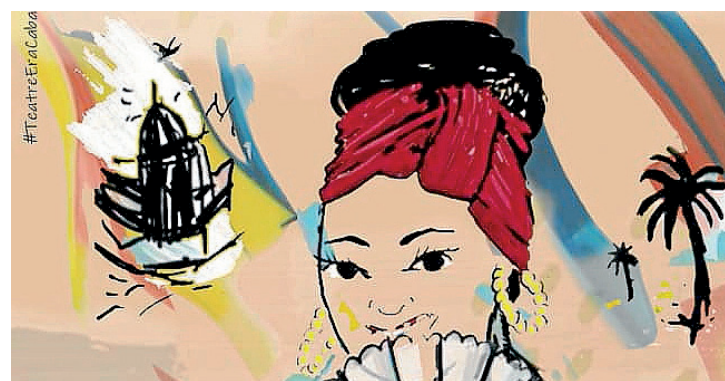
La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'increïble bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

41au Marxa Beret

DISSABTE E DIMENGE 1 E 2 D'HEREUÈR.

Era 41au edicion dera Marxa Beret començarà eth dissabte 1 d'hereuèr damb er Esprint Salomon, eth Campionat d'Espanha d'Esprint. Eth 2 d'hereuèr se realizarà era 41au edicion dera Marxa Beret enes distàncies de 42, 21 e 10 quilomètres.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

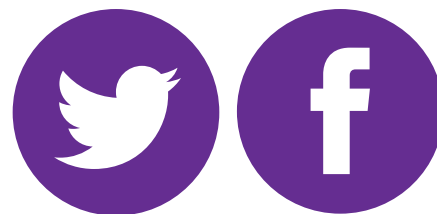
PERIÒDIC D'ARAN
AUÉ

Amb la col·laboració de

 Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Xarxa

@aue_aran

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Conselh Generau d'Aran @conselharan

«Dejà son dubèrtes es inscripcions tara 41au Marxa Beret! Se poderàn realizar ena plana web oficiau dera corsa enquiath 31 de gèr de 2020 e de forma presenciau er 1 d'hereuèr»

Baqueira Beret @baqueira_beret

«Más de 80 cm de nieve
Cañones en marcha
Máquinas pisa nieve de día y de noche
La apertura está muy cerca ¿estáis preparados?»

Vielha e Mijaran @vielhaemijaran

«Gran exit dera Maraton de donacion de sang celebrada aguest dissabte en Palai d'Espòrts de Vielha. I auec 147 donacions, 6 de plasma, 9 redmo's e un totau de 21 aufriments, en tot mostrar era solidaritat des aranesi damb qui ac a de besonh.»

Anna Geli @geli_anna

«Conferéncia aué de Jèp de Montoya @academiaaranesa en @CEC_cat. Eth 13 de noveme de hè 123 ans er escrivan illostre Jusèp Condò Sambeat he'c ua conferéncia e un escrit tath madeish @CEC_cat en tot presentar hèts e costums dera #ValdAran. Commemoram eth sòn centenari.»

Teatre "Era Cabana"

"Es Coquetes Atrendides"

DIJAUS, DIUENDRES E DISSABTE 5,6 E 7 DE DESEME TÀS 22:30 ORES E DIMENGE 8 DE DESEME TÀS 19:00 ORES ENA SALA D'ACTES DER AJUNTAMENT DE LES. Eth Grop de Teatre en aranés "ERA CABANA", de Les, estree ua naua òbra, "Es Coquetes Atrendides", escrita e dirigida per Manuela Ané. Es entrades, que son ara venda des deth deth 16 de noveme, se pòden aquerir en Ajuntament de Les pendent es dissabtes e dimenges de 16 ores a 20 ores. Tanben son ara venda en Naut Viajes (Vielha) e enes burèus de Torisme de Vielha e Salardú.

Partit Solidari d'oquei sus gèu

DIUENDRES 29 DE NOVEME TÀS 18.30 ORES EN PALAI DE GÈU. Eth Club d'Oquei Gèu Aranés, s'ahig un an més ara campanha "Movember", en supòrt ath suenh deth càncer de prostata e testicular.

En Aranoil hemos tenido una idea...

AHORA TAMBIÉN VENDEMOS LUZ

100%
ENERGIA
VERDE

PARA COMPROBAR CUÁNTO AHORRARÁS:

envíanos una foto de tu factura (ambas caras)
por whatsapp al [690 081 672](tel:690081672)

o entra a nuestra
web www.aranoil.com

www.aranoil.com
973 644 644 (24h)
info@aranoil.com

 ARANOIL

POLITICA

Eth sindic demane un debat en Parlament un viatge ar an

Unanimitat en Plen deth Conselh Generau entà reclamar ath Parlament de Catalonha que balhe compliment ar article 80.2 dera Lei d'Aran que dicte que "aumens un còp ar an s'a de celebrar un debat sus era situacion d'Aran e eth desvolopament deth sòn autogovèrn ena comission parlamentària que correspone", un debat qu'atau coma dicte era lei "a de començar damb ua exposicion deth sindic d'Aran". Atau, eth Plen deth Conselh instarà ath Parlament de Catalonha a perméter era compareishença deth sindic d'Aran e daurir eth debat corresponent ara situacion der autogovèrn aranés.

SEGONTES ETH SINDIC, "EI PRIMORDIAU QU'ETH GOVÈRN D'ARAN A TRAUÈS DETH SÒN SINDIC, POGUE EXPLICAR EN SEDENÇA PARLAMENTÀRIA, QUINA EI ERA SITUACION ACTUAU E ES BESONHS DE FUTUR D'ARAN"

Eth Conselh sollicitarà limitar eth pas des camions pera N-230

ETH GOVÈRN D'ARAN SOLLICITARÀ AS ENTITATS COMPETENTES EN AIRAU ERA LIMITACION DETH PAS DE CAMIONS DE BENABARRE ENQUIARA TERMIÈRA FRANCESA PENDENT ES DIMENJADES DE DESEME A MARÇ

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ - CGA

Eth darrèr Plen deth Conselh Generau d'Aran tractèc un des debats que ja-mès s'acaben de barrar en nòste país: es collapses qu'es camions ocasionen ena N-230, sustot ena sason der iuèrn, quan mès activitat se registre en aguesta carretèra. En agest sens, es dus grops politics deth Plen deth Conselh, Unitat d'Aran e Convergència Democratica Aranesa, acordèren sollicitar era restriccion deth pas de camions pendent es dimenjades der iuèrn. Atau, a trauès d'aguesta demana, er executiu aranés instarà a limitar eth pas de camions articuladi toti es diuendres a compdar des 17:00 ores enquiàs 24:00 ores, des de Benabarre enquiara termièra francesa, e tanben toti es dimenges, a compdar des 13:00 ores e enquiàs 19:00 ores, en sentit contrari. Aguesta restriccion s'amiarie a tèrme a compdar der 1 de deseme e enquiath 21 de març, en tot coincidir damb era epòca de major transit d'aguesta carretèra, quan es usatgèrs l'empleguen tà arribar enes estacions d'esquí de Baqueira/Beret e Boí. Pendent aguestes dates se produsissen granes coes e dificultats ena floïdessa deth transit, ocasionades pes camions que circulen en trams a on ei extremadament dificil e perillhós realizar quinsevolh auançament.

LAURA RODRÍGUEZ

Era seguretat des usatgèrs, çò de primordial

Eth Sindic d'Aran, Paco Boya, se mostrèc satisfèt damb era responsa deth Plen dauant era prepausa de sollicitud d'aguesta restriccion deth pas des camions pera N-230. "Toti sabem er impacte qu'a ena Val d'Aran eth pas des 500 camions diaris que trauèssen es nòsti pòbles e es incomoditats que genèren. Mès sustot mos preocupen

es problèms restacadi damb era seguretat des usatgèrs d'aguesta carretèra, sustot en iuèrn, que se multipliquen es veïculs e s'an condicions meteorologiquas advèrses", afirmèc eth Sindic. Aguesta sollicitud unanima se dirigià ath Ministèri de Foment, ara Direccion Generau de Transit e ath Servicì Catalan de Transit.

500

QUANTITAT DE CAMIONS QUE CADA DIA TRAUÈSSEN ES PÒBLES ARANESI

4

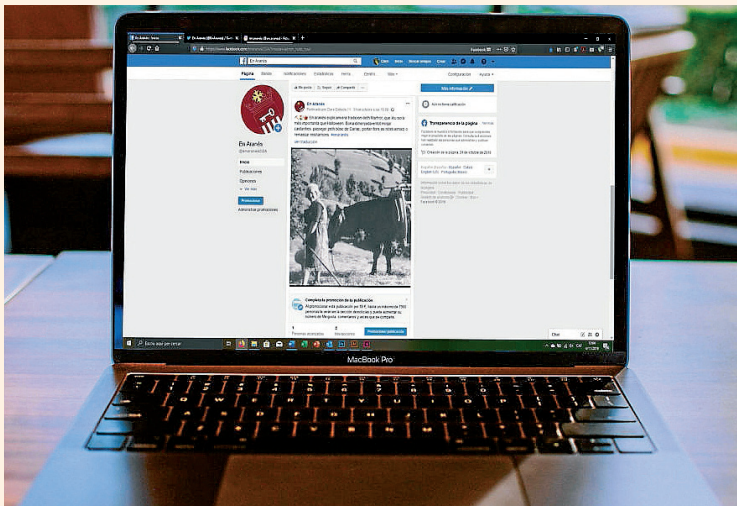
SON ES MESI D'IUÈRN QUE DEMORARIEN AFECTADI EN CAS QUE S'APROVÈSSE ERA MESURA DE RESTRICCION

Autant eth grop d'Unitat d'Aran coma eth de Convergència Democratica Aranesa se mostrèren d'acòrd damb era sollicitud

ESPÒRTS

Daurides es inscripcions tara 41au Marxa Beret

Era Marxa Beret, qu'enguan arrenh era 41au edicion, dejà a daurit eth periòde d'inscripcions a trauès dera sua plana web, a on es interessats pòiràn formalizar-les enquiath 31 de gèr. Totun, er 1 d'hereuèr se pòiràn realizar es inscripcions presenciaus ena oficina tecnica. Cau arrebrebar qu'eth prètz dera inscripcion aumentarà segontes s'apròpe era data der eveniment esportiu.

CONSELH GERAU D'ARAN

CULTURA

"En aranés", un compde tà apropar era nòsta lengua

Eth Conselh Generau d'Aran a creat "En aranés", un compde oficiau a on se penjaràn periodicament contenguts de qualitat e atractius en plataformes coma Facebook o Instagram. S'i podèràn trobar fragments literaris, arrepvèris, dites e endonvietes, e ath madeish temps, es critèris ortografics e gramatics entà aprèner a escriuèr e a parlar de forma corrècta era nòsta lengua.

INSTITUCIONS

Eth president deth Senat, ena Val

Eth president deth Senat espanhòu, Manuel Cruz, visitèc era Val d'Aran en tot èster arrecebut peth sindic d'Aran, Francés Boya, e d'alti membres deth govèrn aranés. Pendent aguesta trobada, eth sindic profitèc tà reclamar "eth reconeishement dera singularitat d'Aran laguens dera Constitucion". Manuel Cruz coneishec mès de pròp es particularitats d'Aran dera man des maxims representants deth Conselh, que li transmeteren es preocupacions presents deth nòste país.

CONSELH GERAU D'ARAN

INVESTIGACION

Eth laboratòri der Espitau Val d'Aran recep eth certificat de qualitat ISO 9001:2015

Aguesta certificacion arribèc dempús d'un intens trabalh d'adaptacion de lèu dus ans per part des tecnicos d'aguest airau der espitau aranés. Eth responsable de laboratòri clinic, Luis Ángel Roncero, explique qu'aguesta reconeishença "supause ua estandarizacion des circuits interns e es protocòls deth laboratòri, en tot atier a quinsevolh incidència que se pogue produsir entà poder implementar es mesures de melhora que siguen de besonh".

INFRAESTRUCTURES

Aprovada era licitacion des òbres deth Refugi dera Honeria

Eth Conselh Generau a aprovat eth procès de licitacion des òbres d'adequacion deth Refugi dera Honeria. Un projècte damb ua inversion de mès de 450.000 euròs que compòrte era reforma der actuau refugi e era melhora des rutes de senderisme dera Val de Toran, en tot potenciar eth desvolopament toristic responsable, sostenible e de qualitat d'aguesta polida zòna.

VAL D'ARAN
Era essència des Pirenèus

Se cerques natura,
aguesta ei era essència des Pirenèus

Conselh Generau d'Aran

BIOSPHERE RESPONSIBLE TOURISM
WORLD LEADERSHIP
Finalist in destination leadership

Eth Govèrn exigís melhores ena sanitat aranesa

**ETH SINDIC E ERA VICESINDICA S'AN AMASSAT DAMB
ERA CONSELHÈRA DE SALUT DERA GENERALITAT**

CONSELH GENERAU D'ARAN

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ - CGA

Auer un sistèma sanitari fòrt e de qualitat ei un pilar imprescindible entà tot Estat de Benestar. Ei per aquerò qu'er executiu aranés s'amassèc damb era conselhèra de Salut dera Generalitat de Catalonha: tà exigir milhores en sistèma sanitari deth nòste país. Atau, eth sindic e era vicesindica d'Aran, Francés Boya e Maria Vergés, acompanyadi dera directora assistenciau d'Aran Salut, Mª Àngels Borràs, e eth tecnic der airau d'economia deth Conselh Generau, Enrique Pérez, mantengueren ua primèra amassada damb era conselhèra deth Departament de Salut dera Generalitat de Catalonha, Alba Vergés. Aquiu s'exposèc era situacion que trauèsse era sanitat aranesa e es rèptes qu'a d'encarar. Er ahèr mès subergessent siguec eth finançament dera sanitat d'Aran, que se manten en chiffres similars as de 2009, tot e auer-se incrementat es servicis qu'aurís Aran Salut e tot e qu'eth mantenement d'aguest finançament vage a còsta de qu'eth Conselh Generau non creishe en recorsi. Un aute des punts importants dera amassada siguec era manca de professionaus e mètges especialistes que patís era Val d'Aran des de hè ans. En aguest sens, eth sindic d'Aran reclamèc ara Generalitat catalana er establiment de mecanismes de besonh tà facilitar era arribada d'aguesti professionaus en país. "Aran patís en aguesti moments ua situacion fòrça delicada en matèria de sanitat e resulte indispensable qu'era Generalitat de Catalonha abilitè mecanismes tà incentivar era preséncia de professionaus sanitaris en Aran", manifestèc eth sindic dera Val.

CONSELH GENERAU D'ARAN

EMERGÈNCIES MEDIQUES

Jornada de trabalh deth Conselh Generau damb eth SEM e CatSalut

Eth Govèrn d'Aran a amiat a tèrme ua jornada de trabalh damb eth SEM e CatSalut coma prenuda de contacte entre es organizacions. Enes amassades s'a realizat un seguiment deth convèni entre eth SABS e eth SEM entara gestion des emergències mediques. Ath delà, pendent aguesta jornada s'an sajat de detectar quines son es actualitzacions de besonh en aguest convèni. Era conselhèra Vergés a mostrat "era volentat qu'a eth Conselh Generau d'Aran de trabalhar conjuntament e establir ua bona relacion damb aguesti dus organismes entà poder trobar e resòler aqueri punts de melhora que siguen de besonh entà garantir un servici de qualitat ena Val d'Aran".

**S'AN TRACTAT AHÈRS
EN COMUN D'AGUESTI
SERVICIS DAMB
ARAN, RESTACADI
DAMB ERA GESTION
D'EMERGÈNCIES E ES
RÈPTES DE FUTUR
QU'EI DE BESONH
ENCARAR**

BRRRRRRRRRRRRRRRR

RRRRRRRRRRRRRRRR

RRRRRRRRRRRRRRRR

RRRRRRRRRRRRRRRR

ACHIIIIIIIIIIIM

ACHIIIIIIIIIIIM

ACHIIIIIIIIIIIM

Protegís-te dera gripa e des costipats.
Laua-te es mans damb frequència, cobrís-te
plan e aireja es espacis barradi cada dia.
E s'as bèra condicion de risc, vacuna-te.

Se te sentes mau, truca ath 061
CatSalut Respon e te dideram se qué te cau hèr.

Un
iuèrn
sense
BRRR.

061 CatSalut
Respon

Cost de la trucada: segons operadora.

Mès informacion en
canalsalut.gencat.cat

Generalitat
de Catalunya
Generalitat
de Catalonha

7,5 Milions
de futurs

JOENESSA

Cicle d'activitats en Antara

Eth Centre de joenessa "Antara", que tornèc a daurir es sues pòrtes en passat mes d'octobre, encete un cicle d'activitats que s'amiarà a tèrme pendent cada dissabte. Entath sòn corrècte desvolopament, "Antara" compdarà damb diuèrres dinamizadores, qu'asseguraràn era participacion des adolescents en desparièrs grups. Eth programa d'activitats d'aguest mes de noveme tractarà tres tematiques fòrça importants ena societat: er alcoòl, era violéncia de genre e eth Sida. S'arrebrembe qu'er orari de dubertura d'Antara ei de diuendres a dimenge, des 17:00 ores enquias 21:00 ores. Sonque i aurà modificacions entà Nadau e Pasca, quan eth servici s'ampliarà entà corbir es vacances escolares.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ER OBJECTIU D'AGUESTES ACTIVITATS EI FOMENTAR ERA PARTICIPACION ENTRE ES JOENI EN TOT TRACTAR AHÈRS SOCIALS IMPORTANTS ENTATH SÒN DESVOLOPAMENT

Es competicions tornen ath Palai de Gèu

DEMPÙS DE MÈS D'UN AN DE TRABALH DER AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN ENTÀ OBTIER ERA NAUA PISTA PROVISIONAU, ETH PALAI DE GÈU TORNE A ACUÈLHER COMPETICIONS ESPORTIUES ENA PISTA DE GÈU. ERA "COPA VIELHA" SIGUEC ERA PRUMÈRA PRÒVA EN ESTREAR ERA PISTA

Aguesta pista de gèu provisionau siguec installada en passat ostiu

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ- AJ.VIELHA

Un desir hèt realitat autant tàs vesins dera Val d'Aran coma tàs visitants: era naua pista de gèu provisionau dejà se trape en plen rendiment, e pròva d'aquerò n'ei era prumèra competicion sus gèu qu'a agut lòc en Vielha dempús de mès d'un an sense auer gèu en Palai pera grèu pana patida en junh deth 2018. Un hèt que, arrebrembam, generèc er inici des negociacions per part der Ajuntament de Vielha e Mijaran, que fin finau arrenhec un acòrd damb er Ajuntament de Barcelona. Un acòrd qu'a hèt possible qu'a dia d'auè se pogue disposar dera pista de gèu ena Val.

Siguec era "Copa Vielha", celebrada pendent es dies 9 e 10 de noveme, era prumèra competicion acuelhuda ena naua pista de gèu. Tanben siguec era prumèra pròva dera Liga Catalana 2019-2020, qu'amassèc a patinadors de Barcelona, Puigcerdà, Andòrra, e as aranesi deth CEGVA. Precissament, es patinadors locals aueren ua grana participacion, en tot demostrar

es desirs qu'auien de gaudir en casa d'ua naua competicion esportiu. Es pòdiums arthenhudi sigueren es següenti: Lucia Sánchez (1èra ena categoria Junior 2au), Irene Aris (1èra ena categoria Intermediate Novice), Dani Odriozola (1èr ena categoria Basic Novice), Berta Feixa (2au ena Basic Novice A), Noa Abad (3au ena Basic Novice A) e Telmo Ripa (2au ena Alevin masculina). Atau madeish, arthenheren ua bona actuacion era rèsta de patinadors: Naia España (4au ena Novice Advance), Sara Luque (5au ena Basic Novice A) e Dana López (5au ena Alevin femenina).

Ath delà, suberges era bona acuelhuda qu'aguesta pista a agut per part des sòns usatgèrs.

"Des der Ajuntament de Vielha e Mijaran èm fòrça satisfèti de poder tornar a acuelher competicions de patinatge damb era naua pista de gèu. Era demora a estat longa, tament qu'es negociacions entà auer-la, mès ei un plaser veir as patinadors e as sòns familhars gaudir deth gèu coma auien hèt tostemp", comente eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano. E hig qu'era Copa Vielha a estat sonque eth prumèr pas, ath long dera sason eth Palai acuelherà fòrça mès competicions".

2018

EN AGUEST AN SE PRODUSIC ERA GRÈU PANA ENA PISTA DETH PALAI DE GÈU

TRANSPÒRT

Naua linha de bus internacionau

Vielha disposarà, a compdar d'aguest noveme, d'ua naua linha de bus internacionau que la connectarà damb granes ciutats franceses. Atau, er operador europèu FlixBus a includit Vielha ena linha nocturna N748 que connecte eth caplòc aranés damb Lyon. En aguest sens, Vielha aurà ua parada ena Avenguda Calbetó Barra, a on actuaument i a abilitada era parada entàs servicis intèrns. Era arribada prevista en Vielha des de França s'efectuarà entàs 01:35, mentre qu'era gessuda tà Toulouse, Montpellier, Nîmes e Lyon s'amiarà a tèrme entàs 04:00 dera net.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ESPÒRTS

Er espòrt en Vielha poirie auer un impacte de mès de 3.000.000€

Vielha a calculat qu'eth sòn calendari esportiu tath 2020 aurà ua repercussion de mès de 3.000.000 d'èuros en municipi. Coma nauetat, se celebraràn era Val d'Aran by UTMB, era Transpyr Coast to Coast e era Vielha Cycling Tour. Tanben i son previstes es tradicionaus pròves, coma era Pedals de Foc Non Stop o era Trail Vielha-Molières.

ER AJUNTAMENT RESPON

Responsabilidad ante la nieve

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

Estamos a las puertas de un invierno que parece que llega con fuerza, una fuerza que nos beneficia a todos económicamente, pero que también puede producir algunos problemas en la vía pública con la nieve y el hielo. Un año más activamos el dispositivo que debe cuidar de la seguridad en las calles. Desde el Ayuntamiento hemos activado un amplio equipo de máquinas quitanieves para garantizar que los accesos a los pueblos, así como a los principales servicios básicos (escuelas, hospital, aparcamientos públicos, etc) sean prioritarios. También se limpiarán aceras, pero hay que tener en cuenta que es un trabajo que requiere muchas horas en función de los temporales que nos lleguen y la cantidad de nieve que se acumule. Por eso, y tal y como indica la ordenanza municipal de convivencia ciudadana, la gente que viva o regente un negocio a pie de calle, debe colaborar en la limpieza de la nieve. Bien mirado, es algo que podríamos llamarlo "sentido común". Cada uno/a de nosotros/as debemos poner nuestro granito de arena para que la convivencia en esta época del año sea la mejor. También se recomienda que todos aquellos que dispongan de aparcamiento privado, lo utilicen, con el fin de que los servicios de limpieza puedan trabajar mejor. Para combatir el hielo hemos colocado contenedores de sal en los pueblos, de manera que entre todos podamos ayudar a que las calles y carreteras no se congelen, y así evitar caídas y problemas en la circulación.

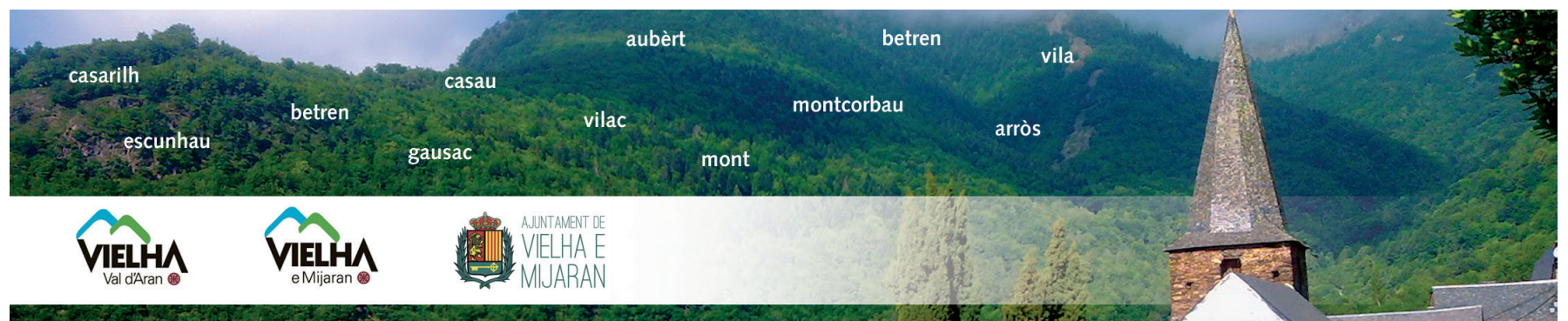
SUPÒRT ARA EDUCACION

Convèni tà subvencionar materiau digitau as escolans

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a signat un convèni damb era AMPA dera Escòla Garona e damb er Institut d'Aran entà subvencionar era crompa de nau equipament informatic. D'aguesta forma, es escolans/es de 4au e 5au de primària auràn naui ordenadors gràcies ara aportacion de 3.500€ per part der Ajuntament, mentre qu'es alumnes der Institut d'Aran disposaràn de nau materiau digitau damb ua subvencion maxima de 5000€. "Er Ajuntament tostemp a apostat per colaborar en çò qu'agen de besonh es centres educatius de Vielha, tà qu'es joen agen es màgers facilitats possibles ena sua formacion academica", afirmèc eth baile, Juan Antonio Serrano.

DAMB ETH PAS DETH TEMPS, ES MIEIS DIGITAUS, COMA ES ORDINADORS O ES PISSARRES DIGITAUS, GUANHEN MÈS PRESÈNCIA EN MON EDUCATIU.

Baqueira/Beret inaugure era sason

GRÀCIES AS FÒRTES NHEUADES QUEIGUES EN NOVEME, BAQUEIRA/BERET A POGUT INAUGURAR ERA SASON UA SETMANA ABANS DE ÇÒ QU'ESTAUE PREVIST, EN TOT DAURIR ETH DISSABTE 23 DE NOVEME

TÈXTE: **LAURA RODRÍGUEZ- BAQUEIRA/BERET**

Ei eth dia mès demorat der an entà molti: Baqueira/Beret dejà a estreat sason gràcies a un noveme fòrça heired qu'a deishat enquia 90 centimètres d'aur blanc enes còtes nautes, e gràcies tanben ar intens trabalh des equipas de preparacion de pistes dera estacion. Aguest ei un inici de pistes anticipat, pr'amor qu'era prevision ère daurir ua setmana mès tard. Ath delà des precipitacions en forma de nhèu, eth heired extrèm des darrères setmanes damb temperatures minimas d'enquia -8°C a permetut tanben era produccion de nhèu. D'aguesta forma, Baqueira/Beret da era benvenguda ara naua sason damb era dubertura de 36 quilomètres esquiables, 34 pistes e 10 remontadors ena zòna de Baqueira. Per un aute costat, en Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran se respire fòrça d'optimisme entà encarrar çò que se prevé ua bona sason d'iuèrn entath sector.

Eth dissabte 23 de noveme, prumèr dia de sason tà Baqueira

BAQUEIRA/BERET

Er heired non arturèc pas as participants dera gessuda nocturna

CRIS CABRERA

ESPÒRTS

Gessuda nocturna damb lua plea en Bagergue

Excellent acuelhuda en Bagergue dera gessuda nocturna jos era lua plea. Ua activitat organizada per BaishMonix Girls qu'a agut fòrça d'exit maugrat er heired enregistat pendent era jornada. Atau, era gessuda consistic en recórrer, pera net, ua rota circulara, en tot gèsser des de Bagergue e en tot passar per Santa

BAGERGUE SIGUEC ESCUELHUT COMA UN UN DES PÒBLES MÈS POLIDI D'ESPANHA

Margalida, pera Ribèra de Bagergue e fin finau, en tot arribar en pòble de Bagergue. Ua experiència inigualabla entà gaudir dera nhèu e der heired.

arties

baqueira

gessa

salardú

unha

bagergue

garòs

montgarri

tredòs

Ajuntament
NAUT ARAN

Es ossi son bèri des animals que mès interès desvelhen

LAURA RODRÍGUEZ

Aran Park barre era sason damb 46.000 visitants

AGUEST BALANÇ DE SASON CONSOLIDE A ARAN PARK COMA UN DES CENTRES DE FAUNA SAUVATJA DE REFERÈNCIA ENES PIRENÈUS

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Eth parc de fauna sauvatja Aran Park a barrat era sason en tot arténher ues chiffres similares as der an anterior: 46.000 personas an passat peth centre des deth mes d'abriu. Coma ei abituau, Espanha e França se mantien coma es païsi que mès visitants apòrten. Coma donada curiosa, enguan s'a detectat un gran augment des visitants provenenti d'Israel. Ath delà, un viatge barrada era sason, eth parc de fauna sauvatja començarà a trabalhar en nauï projectes de cara ara sason que ven, que mès

endauant gesseràn ara lum. Pendent era passada sason, eth naishement de dus petiti lops grisi se convertic en eth gran atractiu d'Aran Park. Ath delà, d'auti animals coma es ossi o es gatilops tanben desvelhen fòrça d'interès entre eth public. Actuauments, Aran Park, que se trape en pòrt deth Portilhon, en municipi de Bossòst, compde damb 140 animals de 15 espècies diferentes. Era prevision ei qu'eth centre de fauna sauvatja torne a daurir es sues pòrtes ath public a principis d'abriu deth pròplèu an.

ER AJUNTAMENT RESPON

Bossòst familiar

AMADOR MARQUÉS
BAILE DE BOSSÒST

Dempús dera celebracion d'ua naua edicion dera Mongetada, damb fòrça exit de participacion, tant en dinar de pagés coma enes diuèrses activitats restacades, coma era tradicionau hèira ramadèra, Bossòst se premanís entà acuelher d'auti events. Totun, aguesta qu'ei ua forma de promòir eth municipi, d'atrèir a diuèrsa gent e mostrar-li es atractius deth nòste vilatge, ua destinacion excellenta, de qualitat e subergessenta en diuèrsi encastres, coma eth comerciau, er ostalèr e tot eth qu'ei restacat, d'ua forma o ua auta, damb eth patrimòni culturau e naturau, accessible, ena sua màger part, pendent lèu tot er an, ath gran public, ei a díder, ath public familiar, ath de totes es edats. En aquest sens, compdam damb un equipament de primèr orde, coma ei Aran Park, que ven de barrar era sua sason damb 46.000 visitants, mòstra evidentia dera sua atraccion, qu'entre toti auem de potenciar e hèr a revertir a favor deth municipi. En aquesta linha, mos cau conjurar, damb era volentat de refortilhar eth perfil de Bossòst coma ua destinacion tanben de fòrt caractèr familiar, e ath delà saludabla, incardinada enes valors deth respècte ar entorn naturau, era estima ath bestiar e era proteccion deth sòn valurós patrimòni, un tresaur a compartir e gausir damb es sòns visitants.

TRADICIONS

Gran exit ena darrèra mongetada

Era darrèra edicion dera Mongetada a artenhut amassar a 400 vesins en minjar popular e a diuèrsi centenats de visitants en torn ara hèira deth bestiar e d'autres activitats que se i celebrauen, coma es dances araneses. Aguesta jornada cerque méter en valor era mongeta aranesa, ua varietat que siguec arreceishuda peth Ministeri d'Agricultura en an 2014.

COMIAT

Adiu a Miguel Almansa Calzado

Bossòst a dat eth sòn darrèr adiu a un des sòns vesins mès illustres, a Miguel Almansa Calzado, que servic ath país autan en airau sanitari damb es sòns servicis coma farmaceutic, coma en airau politic en Conselh Generau. Ua persona que serà arrebrebada peth son compromís damb eth país aranés.

Ajuntament
de Bossòst

CÒR
D'ARAN

LES - BOSSÒST • VAL D'ARAN
PIRENEUS

ESPÒRTS

Era "Montlude Skyrace", includida en calendari des Skyrunnerseries

Era Montlude SkyRace d'enguan formarà part deth calendari Skyrunnerseries & CXM, amassa damb es grans corses coma era Zumaia Skyrace. Eth recorregut puntuable serà era MSR de 27 quilomètres e 2550 m D+. Es inscripcions dejà son dubèrtes.

SKYRUNNER
SPAIN · ANDORRA SERIES
2020
SKY SERIES

SKYRUNNING NATIONAL CHAMPIONSHIP

03/05/2020 Zumaiá Flysch Trail Zumaiá, Euskadi ~ 42km / D+ 2.550m	10/05/2020 Morató de Montserrat Collado, Catalunya ~ 42km / D+ 2.550m	13/06/2020 Tenerife Blue Trail Vilaflor, Tenerife ~ 67km / D+ 3.246m	11/07/2020 BUFF® Epic Trail Barrera, Catalunya ~ 26km / D+ 2.060m	26/07/2020 SkyRace Comapedrosa Ariñal, Andorra ~ 21km / D+ 2.300m	22/08/2020 Montlude Skyrace Les, Lleida ~ 27km / D+ 2.550m
--	--	---	--	--	---

MONTLUDE SKYRACE

LÉSER

Les se premanís tà celebrar eth Pònt dera Puríssima

Era localitat de Les celebrarà eth dissabte 7 de deseme era tradicionau hèira dera Puríssima, a on se poderàn trapar productes nadalencs, e tanben productes artesanau. Ath delà, pendent es dies 5, 6, 7 e 8 de deseme, eth grop de teatre "Era Cabana" representarà era sua naua òbra, "Es coquetes Atrendides".

Er Ajuntament de Les, decidit a millorar era seguretat des pedons

Installadi dus radars en fasa de pròves en Les

AGUESTI APARELHS CORBISSEN ES ENTRADES EN TRAM DERA N-230 AFFECTAT DAMB REDUCCION DE VELOCITAT ENTÀ VEÍCULS PESADI

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ-AJUNTAMENT DE LES

Eth Consistòri de Les a installat en fasa de pròves dus radars en eth tram de reduccion de veiculs pesats a 30 quilomètres per ora.

Er objectiu ei incrementar era seguretat ena trauèssa de Les. En aguest sens, es radars arriben dempús d'intenses negociacions entre er Ajuntament de Les e eth Ministèri de Foment. Aguesti dus aparelhs de mesura dera velocitat s'an plaçat entre era entrada sud de Les e era comisaria de Policia, qu'ei eth tram de reduccion de velocitat a 30 quilomètres per

ora des camions. Atau, es dus radars dejà installadi aufrissen informacion dera velocitat des veiculs e an era capacitat de salvar eth registre des velocitats e nombre de veiculs que passen per aguest tram dera N-230. Uns estruments que balharàn informacion sus eth comportament des usatgèrs dera carretèra.

Ath delà, er Ajuntament de Les a demanat ath Ministèri de Foment er increment des passi de pedons ena carretèra nacionau tà incrementar era proteccion des pedons.

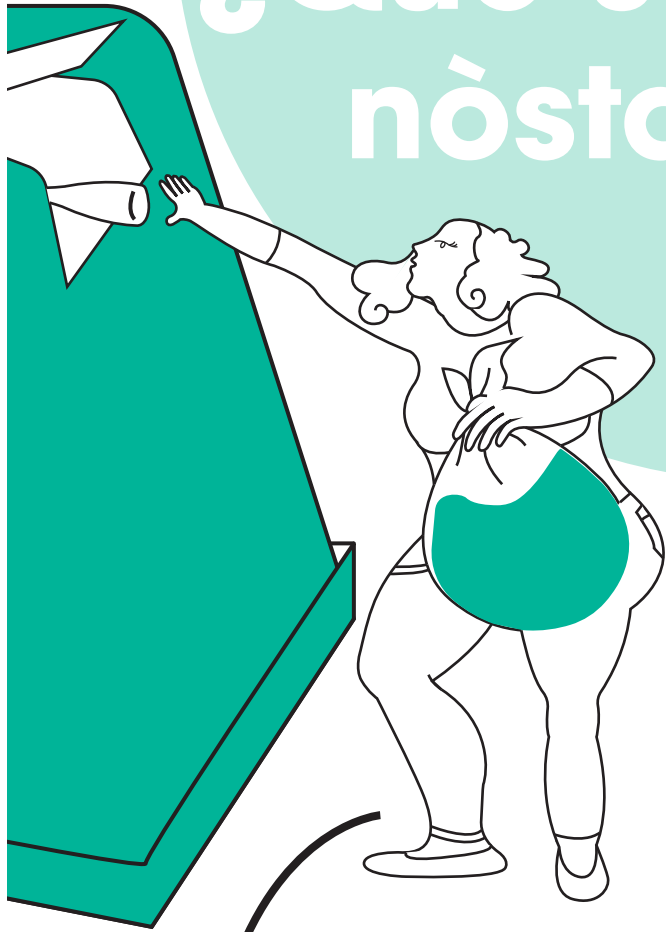
Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

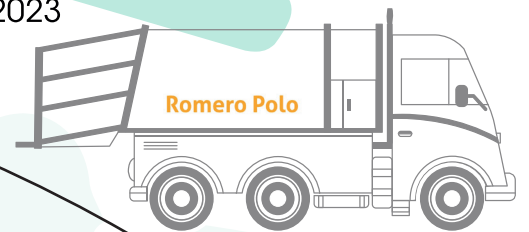
PERIÒDIC D'ARAN
AUE

¿Qué se'n hè dera nòsta lordèra?

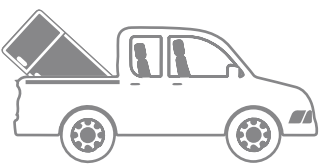
RECUELHUDA E TRANSPÒRT

Empresa Concessionària Romero Polo 2015 - 2023

DEPÒSIT DE DÈISHES

Er usatgèr/a a de transportar es residus

CENTRE DE BEUSA

Vielha e Mijaran

Electrodomestics
RAMÓN VILELLA

Fluorescents e rèstes electroniques
ELECTRORECYCLING

Residus especiaus
TRISA

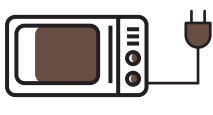
Òli minerau
CATOR

Òli vegetau
SYSFEED

FERTILIZANT

BIOGÀS

Piles
URBASER

Tònors
TONER 200

ORGANICA

PLANTA COMPOSTATGE
FÍGOLS (TREMP)

se transforme en

RÈSTA

DEPÒSIT RESIDUS
FÍGOLS (TREMP)

S'IMPERMEABILIZE
ETH TÈRRA
E S'ENTÈRRE

VEIRE

ECOVIDRIO
(MONTBLANC)

NAUI VEIRES

ENVASI E PLASTICS

ECOEMBES (LLEIDA)

FIBRES TEXTILES, LHAUNES...

PAPÈR E CARTON

RAMÓN VILELLA
(LLEIDA)

PAPÈR E CARTON NAU

4,82%

76,67%
des lordèras araneses
en 2019

8,26%

2,57%

7,69%

#eth Debat d'Aran

LAURA RODRÍGUEZ

ETH DEBAT D'ARAN DETH PRÒPLÈU
MES:

Quina tematica te
shautarie tractar?

Se vòs hèr bèra pregunta, escriu un
corrèu electronic a:
aran@lleidatv.cat

CAMPA TOT ETH DEBAT
arantv.alacarta.com

Era sason d'iuèrn arribe ara Val d'Aran

ARAN, DESTIN DE REFERÈNCIA TOT E QUE DAMB
PROBLEMES TÀS TRABALHADORS TÀ TRAPAR VIUENDA

TÈXTE: ÀLVAR ORDÓÑEZ

Er inici dera sason d'iuèrn ena Val d'Aran s'a convertit en un des punts de referèncià entath nòste territòri. Ad arrés se li escape que gràcies ara estacion d'esquí de Baqueira-Beret, era rèsta d'Aran pòt dinamizar es sòns negòcis damb ua major facilitat pendent aguesti mesi.

Per tant, poderiem definir a aguest complex coma un des paumons qu'a aguest endret e coneisheram de prumèra man quines son es diuèrses nauetats que presenten.

Gràcies as intenses nheuades d'aguest mes de noveme, era estacion Baqueira-Beret a pogut auançar ua setmana era sua inauguracion dera sason: eth dissabte 23 de noveme poderam tornar a meter-mos es esquís. En aguest sens, des des diuèrsi sectors de restauracion dejà se premanissen entara arribada de visitants en Pònt dera Puríssima. Damb es darrères nheuades, s'an garantit uns

boni cèlhs de nhèu, e per tant damb tota probabilitat, era preséncia deth torisme ei mès que assegurada ena Val d'Aran.

Tot e açò, ena sason d'iuèrn i a un handicap important: era viuenda. Son fòrça es persones que sagen de cercar un abitatge a on poder residir ena Val d'Aran pendent aguesti mesi e non lo trapen, pr'amor qu'ei molt car, o non i a guaire aufèrta. De hèt, son en cèrtes escadences es pròpis empresaris es qu'an de cercar lotjament as sòns treballadors. Aguest e fòrça mès tèmes seràn es que se destacarán en aguest debat d'Aran Television, a on mos acompanyen Ambrós Barberà, propietari der otèl Tuc Blanc de Baqueira; Xavi Ubeira, director comerciau de Baqueira/Beret; Xacobe Bartolomé, president deth Grèmi d'Ostalarià dera Val d'Aran e Juan Antonio Serrano, qu'ei eth conselhèr de Torisme deth Govèrn d'Aran.

Es frases de...

AMBRÓS BARBERÀ
DIRECTOR DER OTÈL TUC BLANC

"Sense era estacion d'esquí, fòrça des otèls plaçadi en Baqueira non poirien hèr negòci"

XAVI UBEIRA
DIRECTOR COMERCIAU DE BAQUEIRA/BERET

"Enguan Baqueira/Beret compdarà damb nauetats fòrça interessants"

XACOBÈ BARTOLOMÉ
PRESIDENT DETH GRÈMI D'OSTALARIA DERA VAL D'ARAN

"Des deth sector dera ostalarià credem que mos demore un gran iuèrn"

JUAN ANTONIO SERRANO
CONSELHÈR DE TORISME DETH GOVÈRN D'ARAN

"Eth problèma dera viuenda ei fòrça important. Cau solucionar-lo damb era maxima agilitat possibla"

JOB DATING: DUSAUA EDICION

Era formula damb era quau autant trabalhadors coma empresaris guanhen

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Eth Job Dating, que celebrèc era sua prumèra edicion ena Val d'Aran est an passat, a arribat entà quedar-se. Pr'amor qu'era dusaua edicion qu'a agut lòc pendent aguest mes de noveme a tornat a èster un gran exit. Ues 250 personas participèren ena jornada e s'arreceberen un centenat de curriculums de gent que no poguèc assistir. Aguest darrèr Job Dating siguec organizat peth SOC de Vielha amassa damb eth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran, e damb era colaboracion der Ajuntament de Vielha e Mijaran e deth Conselh Generau d'Aran.

"Demorem que fòrça gent age trapat trabalh, e qu'aguest tipe d'eveniment pogue contunhar en tot hèr-se en futur. Ei imprescindible entath mon laborau dera Val d'Aran de cara ariuèrn, en tot compdar damb es taxes de caumatge mès baishes de Catalonha", afirmaue eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano.

Enguan s'an aufririt contractes res-tacadi damb eth mon dera ostalaria, deth comèrç, deth torisme, e d'auti sectors. Ath delà, eth contracte indefinit irrompic en eth Job Dating. "Mos congratulam pr'amor que non sonque s'aufrissen lòcs de trabalh temporaus, degut ath caractèr d'estacionalitat dera Val d'Aran, senon qu'enguan tanben s'i aufrissen contractes indefinits, çò que represente un saut ena qualitat des aufèrtes deth Job Dating", explicaue eth Cap der airau de Servicis ara Empresa deth SOC, Àlex Llovet. Per un aute costat, eth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran, capinaut damb era iniciatiua, informaue de qu'es perfils mès demandats e que mès còste de corbrienes empreses son es caps de codina e es codinèrs.

LAURA RODRÍGUEZ

LAURA RODRÍGUEZ

AN DE NAISHEMENT

2018

ASSISTENTS

250 PERSONES

ENTERPRISES

MÈS DE 30

LÒCS DE TRALBH EN JÒC

240

QUÉ EI?

Eth Job Dating ei ua iniciatiua qu'a coma objectiu principau qu'es trabalhadors poguen auer entrevistes de trabalh damb es empreses, en tot liurar eth sòn curriculum vitae, e en tot auer un contacte dirècte. Era majoria des contractes que s'aufrissen son temporaus, mès tanben n'i a d'indefinites.

TANBEN SE METEC A DISPOSICION UN CORRÈU ELECTRONIC TÀ QU'ES PERSONES QUE NON POGUESSEN ANAR ATH JOB DATING AUESSEN BÈRA OPORTUNITAT

«Tà suenhar era natura, prumèr cau coneisher-la»

Qué ei Verd e Blu? Verd e Blu ei ua enterpresa dedicada, des deth sòn naishement, ara educacion, medicacion e interpretacion ambientau naturau. Se trabalhe era educacion ambientau damb es mainatges enes escòles, mès tanben damb adults. Ath delà, tanben auem ua linha de trabalh de conscienciacion entara minimizacìon de residus. En Verd e Blu tanben elaboram materiau entà sajar d'arribar de forma divertida ara gent. Auem, per exemple, un jòc de parpalhòles de papiroflexia, de forma que en tot jugar s'aprenen bères d'es espècies de parpalhòles que se pòden trapar volant ena Val d'Aran.

Qué ei era educacion ambientau? Ei un estrument entà hèr a daurir es uelhs ara gent, tà préner consciència sus era importància deth respècte ara natura, non sonque per arrasons mi-ambientaus, senon en benefici tara nòsta vida vidanta.

Coma ei er entorn aranés? Tà èster un territòri tan petit, era Val d'Aran ei un entorn fòrça privilegiat: auem molta biodiversitat autan de flòra coma de fauna. Auem espècies que non se tròben en rèste dera Península, ne tanpòc en rèste d'Euròpa.

Com podem suenhar aquest entorn?

JOAN CAMA

SARA ARJÓ ENTREVISTA

TÈXTE: **JOAN CAMA**
EDITOR: **LAURA RODRÍGUEZ**

Apassionada pera flòra e era fauna, era biologista aranesa Sara Arjó a agut tostemp clar a qué se dedicarie. Dejà en an 2012 metec en marcha eth projècte "Verd e Blu" damb er objectiu d'apropar er auviatge naturau aranés autan ara gent deth país coma as milèrs de visitants qu'escuelhen era Val d'Aran coma destin toristic.

Quan se coneish era natura se comprenen moltes causes: es arrasons pes que cau suenhar-la e com hè'c. Creigui que cau gèsser mès a passejar pera natura. Ena actualitat, a viatges es naues tecnologies mos embarren massa en casa e perdem era oportunitat de gaudir der entorn naturau.

S'aprècien es efèctes deth cambi climatic ena Val? Òc, eth cambi cli-

matic dejà a arribat ara Val d'Aran tanben. Sonque de campar fotografies antigues se i pòden apreciar es cambis en paisatge, associadi ar emplec qu'estam hènt der entorn. Ath delà, i a tanben cambis en comportament des plantes e animals, pr'amor deth cambi climatic. Pensi qu'auem de préner consciència, e cadun des de casa, sajar d'hèr petiti cambis entà redusir era pression ar entorn.

www.cudos-consultors.com

Jurídic · Laboral · Fiscal · Comptable · Assegurances · Trànsit · Gestoria · Finques

Plaça Pau Casals, 6 pral.
25600 BALAGUER
T 973 45 05 55 F 973 45 08 09

Passeig de Ronda, 57 baixos
25006 LLEIDA
T 973 28 28 18 F 973 28 29 89

Av. Maladeta, 19 baixos
25530 VIELHA
T 973 64 32 32 F 973 64 32 32